

פירמה

תקשורת | פרסום | שיווק | אינטרנט

גלובס

גיליון מס' 102 / יולי 2008

הכירו את דודו היז

אוי ואבוי, קבלו את דור ה-

ה"בוביזמר". סיוון עופרה,
ירושלים: "אם כבר מישהו יתחיל
איתי כאן הוא יהיה איכותי"

על אף שהוא רק מתעצב כרגע, ניתן כבר לתאר כמה מאפיינים ייחודיים להתנהגותו של הדור החדש, שאותו ניתן לכנות דור ה-Z. בישראל בני הדור הזה הם הציונים החדשים, הם לא מנסים להיות אסקפיסטים אך גם אינם בקיאים בפוליטיקה, הם שמרנים ומרודים יותר מהוריהם, לא אכפת להם מטרגדים, אבל חשובים להם החברים. נערי ונערות דור ה-Z אינם הישגיים במיוחד מבחינה כלכלית, משימות ערכיות הרבה יותר מעניינות אותם מלכתוב קורות חיים ולהתקדם בעבודה באופן מסורתי. הם חלק מדור הריאליטי, אבל הגיבורים שלהם הם אנשי המוקדמות בריאליטי, ולא הכוכבים עצמם.

את הדורות שקדמו לדור ה-Z כבר סיכמו במונחים ברורים. דור ה-X, שנולדו בין 1965 ל-1976 ושהתמודדו עם גירושים ואיידס, הוגדרו כעצלנים, אדישים, חסרי שאיפות, אפאתים, חובבי MTV, שעשועוני טלוויזיה ואופרות סבון. הם נחשבו לרופי תענוגות, חסרי מעורבות ולא חברתיים, לכאלה שאינם נותנים אמון בחברה, בפוליטיקה ובמטרות נעלות. הסופר דאגלס

אחרי דור ה-X והיז מגיע דור ה-Z. נמרוד קמר משוחח עם צעירים ואנשי שיווק ומשרטט קווים לדמותם של מובילי הדור: שמרנות, מולטי-טאסקינג, צינות-לייט ובעיקר אדישות מול האינטרנט, הסקס, הסמים והכול, מתוך תחושה קשה של "היינו שם"

כתב: נמרוד קמר | צילם: דור גרבש

עתליה מוסקונה
לרמן, 23, סטודנטית,
בתה של בילי
מוסקונה-לרמן:
"בתור ילדה ששלחו
אותה לחוות
אקולוגיות, מקובעת
בי איזו חרדה שלא
קיימת באמא שלי. יש
בי צד נוקשה, חשדן,
סגור ומקובע שלה
אין בכלל. הזוגיות של
ההורים שלי לא היתה
הכי ברורה. בתור אדם
בוגר אני תופסת את
עצמי לפעמים ורואה
איך יש לי הבלחות
של רצון להיאחז. חזק
חזק. באדם כלשהו,
במקום, בהרגלים.
אפילו יש לי פנטוז
על בית בכפר עם כלב
וילד. באמת. אבל אל
תגלה"

עתליה מוסקונה-לרמן, 23, סטודנטית: "אני לא יודעת מה הלאה. בגילי אמא שלי כבר היתה בתחילת הקריירה שלה, עם ילד"

קופלנד, שהגדיר אותם בספרו "דור ה־א", תיאר את סוג העבודות שלהם כמקצוענים (מלשון "מקדונלד'ס"), כלומר, לא ממש עבודה, לא משהו שיבטיח פנסיה. דור ה־ז בא מייד אחרי דור ה־א. אנשי ה־ז הם מכורי אינטרנט, הם נמצאים במירוץ תמידי, קורסים תחת נטל הגאדג'טים. בניגוד לדור ה־א הם אנשי עבודה, ומנסים נואשות להשיג משרה קבועה בחברות ביטוח או טכנולוגיה, עדיף עם ליסינג. למרות גילו המבוגר יחסית, ברק אובמה, המועמד הכריזמטי לנשיאות ארה"ב, מדבר את השפה של דור ה־ז.

Z לא נגד הטרור

איך צץ, אם כך, על רקע זה, דור ה־ז? האפיון הפשוט ביותר שלו הוא שמדובר בדור שבא אחרי דור ה־ז. אבל הגדרה כזו תעשה לו עוול ולו רק מהסיבה הפשוטה שלפיה אחריו לא יהיה ניתן לטבוע דורות נוספים, סידור האותיות הסופי הוא רק אלגוריה לכך. מעבר לכך, כל ניסיון להגדיר את דור ה־ז ייתקל במכשולים רבים. ראשית, לא ניתן לאפיין דור זה בשיעורים גבוהים במיוחד של חיבור לאינטרנט (והם גבוהים במיוחד), כי האינטרנט עבור ילדי ה־ז הוא כה ברור מאלין, עד שהוא נהיה נוף אישי במונח החריף ביותר. כל שיחה עליו כעל מדיום מהפכני תעורר דחייה מיידית, במיוחד על רקע היריעה שדור ה־ז כה מזוהה עם אותו "אינטרנט". עבור דור ה־ז האינטרנט הוא כמו חולצה או מכנסיים, חפץ שעצם השימוש בו אינו חלק מהזהות. לכן, למשל, משווקים החושבים שעצם המעבר שלהם לרשתות חברתיות יניב תוצאות חיוביות, או כאלה הפוצחים במסעי שיווק ויראליים בתקווה שהגולשים יעשו בשבילם את העבודה, צפויים לנחול אכזבה.

ניסיון נוסף להגדיר את דור ה־ז הוא בעזרת אירועים חדשותיים. כמה מגוינים וגופי מחקר בארצות הברית ניסו לקבוע כי לאנשי דור ה־ז אין זיכרון מהמלחמה הקרה, וכי הזיכרון ההיסטורי שלהם מתחיל רק במלחמה של בוש בעיראק ובאפגניסטן. בעיה ראשונה: המלחמה נגד הטרור אינה משפיעה על הדור או על העולם כפי שחשבו שתשפיע. דיווחים לפיהם חלק גדול מהמניעים למלחמה היו מפוברקים, בעיראק ובמקומות אחרים הם רק חלק מהסיבות שהובילו להשפעה המוגבלת של המלחמה על בני הדור הזה. בעיה שנייה, הרלוונטית לארצנו: זיכרון מגדלי התאומים, שאותו מציינים בעולם כמוליד הדור הזה, כמעט שלא קיים בישראל. אין ספור נערים

שדיברתי עימם התייחסו אל האסון בביטול וכבעיה ביטחונית גרידא שנושאת, אם בכלל, אך ורק משמעויות קולנועיות.

Z בציבור

כדי לנסות בכל זאת לאפיין את דור ה־ז יקל עלינו להשתמש בדוגמאות. כדי לתהות על מאפייניו הציבוריים יותר של הדור פנינו לאירוע יוצא דופן בשם "בוביזמר". למרגלות קיבוץ גזר שבשפלה התאספו מאות צעירים - חיילים, תיכונים, קצת סטודנטים ושאריות נוספות מדור ה־ז - להפגנת כוח יוצאת דופן של שירה בציבור ומשחקי זמר בהנחיית דני רובס. ברור שדני רובס אינו הגיבור הקלאסי של דור ה־ז, אך בהפוך על הפוך כולם הם למעשה מעריציו האדוקים.

דור ה־ז, כתגובת נגד לדור ה־ז ולדור ה־א, "חוזר" לזמר העברי בקבוצות גדולות, אך בלי להדגיש את הפונקציה הנוסטלגית ותוך שימוש מושכל בכוכבי העבר הצפויים של הז'אנר, בעיקר כי "זו הדרך לעשות זאת".

אתר קבוצת "בוביזמר" מגדיר את המפעל כך: "ה'בוביזמר' הוא מועדון יוקרתי ואקסקלוסיבי ששם לו למטרה להנציח את אחת ההמצאות המגוחכות ביותר של המפעל הציבורי - שירה בציבור (לא מדינה נידחת, לא עסק מפוקפק). לא ברור מה מושך מזה שנים, מאות, אם לא עשרות אלפי אנשים להתקבץ זה עם זה, כתף בצד כתף, ולזמר (לזמר לזמר. מפתח עץ לדלת פלדה...). ואולם, המגיפה פשתה גם בנו (...)

על השירות הפרופילקטי, שנועד למניעת המגפות), והנה אנו עומדים בפיתחה של מהפיכה תרבותית". זהו טקסט קלאסי של דור ה־ז, יש בו אינספור ציטוטים אקראיים ומודעות עצמית, אך למרות זאת הוא חף מהתחכמות יתר. מישור מדור ה־ז עשוי לקרוא לזה אפילו "יוזמה".

מועדון "בוביזמר" מונה כיום כאלף לקוחות מאושרים, אולי אפילו מאושרים מדי, אשר נפגשים מדי שלושה שבועות לאירוע סוער בעמידה או בישיבה המשולב עם קריוקי והשתתפות רבה מצד הקהל. האירוע הבא יהיה בפתח תקווה. "נעמי שמר, משינה, אילי גורליצקי, אתניקס ושמעון ישראלי - כולם חברים שלנו. אנחנו אוהבים את כולם!! אין לנו אבחנה בין רע לטוב!! אין לנו אלוהים!!! חכו חכו מה נעשה לכם!! סתאם", מפרט הברושר.

Z ודני רובס

"אם כבר מישור יתחיל איתי כאן הוא יהיה איכותי", אומרת סיון עופרה מירושלים, ומצביעה על שלל הבנים שסביבה, חתיכים יותר ופחות. חברתה איילה גרוס דווקא סבורה שמטרת האירוע היא לא הפלרטוט והפיקאפ לכשעצמו אלא יותר האווירה, שכוללת בתוכה פיקאפ באופן מובנה ולא כמטרה. שתיהן מורות שהוריהן, על אף אהבתם לשירה בציבור, בחיים לא היו מוצאים את מקומם באירוע.

נועה שביט ורון כהן מקיבוץ משאבי שדה, חיילות צעירות, מתבוננות בכמה בעמידה מרחוק. ב"בוביזמר" הן סוגרות עוד סוף

זה Z

1. זוגיות קבועה
2. שירה בציבור
3. ציונות-לייט
4. אקולוגיה-לייט
5. סנדלי שורש
6. דאגה לחטופים
7. "אמריקן אפרל"
8. שנת שירות
9. שביל ישראל
10. אובמה

זה אנטי-Z

1. "פייסבוק" בנושא שיחה
2. רדיוהד
3. בגדי ראפרים
4. אורח חיים לא מונוגמי
5. הסוד
6. "בארלינה"
7. "זארה"
8. תל אביב
9. חולצות "אברקרומבי"
10. טבלאות על דור ה-Z

שבוע מחוץ לבסיס, ומחר יחזרו לצבא. נועה: "מסע בעקבות האהבה" שדני רובס שר עכשיו הוא השיר שהכי מרגש אותי, היא מהנהנת, "חבר שלי שעכשיו בהודו, אח שלה [מצביעה על חברתה], הקדיש לי את השיר לפני שנסע".

נמרוד פלשנברג, 18, נער שעשועים: "אני חושב שהתקופה הנוכחית מסמלת אבסורד קיומי, אבל זה לא נוגע לי כבוגר תיכון ולצורך העניין לא נוגע לי בכלל"

Z

אליק קורפו, יועץ שיווקי המתמחה בלייק-סטייל וטרנדים: "אינטרנט יהיה הדבר האחרון שילהיב אותם כקונספט. גם אם תשאל אותם על מולטי-טאסקינג זה לא משהו שהם בהכרח יתגאו בו על אף שהם אשפים בזה. כשנער מדור ה-Z פותח את הפה הדבר האחרון שהוא ידבר עליו בהתלהבות זה התחביבים שלו, שוב מאותה תפיסה של 'ראינו את זה כבר' או 'היינו בסרט הזה'. זה דור כמעט בלתי ניתן לפיצוח שיווקי, בטח לא פיצוח ורטיקלי כפי שחברות השיווק היו רגילות לגבי הדורות הקודמים, על תחביביהם הבנאליים והחיבה הטבעית למותגים מהפכניים"

רון: "אין הברדל גדול בין לצאת לבר או לכאן. מתחילים איתנו שם וכאן. ראינו הכול בסך הכול בחיים, מבחינת סוגי בילויים. גם תל אביב לא מלהיבה אותנו מי יודע מה. היינו שם, ראינו אותה מכל הכיוונים".

בשורה הראשונה מול הבמה אני דולה את שי מעוז, כלכלן בן 25.

אתם שמרנים?

שי: "אנשים כאן לא שמרנים בכלל. אנחנו יותר סבירים מההורים שלנו באופן הבילוי, זה נכון, אבל כל הורה לגופו. לבוא ל'בוביזמר' זאת הצהרה סלקטיבית חזקה. ברור, תכל'ס, איוז אוכלוסייה תגיע לכאן. הסיכוי להכיר משהו שהוא לא לרוחך נמוך. כולם כאן במפורש לא סנסציונים לעומת שכבות גיל אחרות. זה מן אי מהעכשוויות, קונכיה".

ליטל רייס ויעל גייפמן מכפר סבא צופות גם הן באירוע ממרחק סביר. "בחנניה זה יכול להיראות לך כמו רייב או מסיבת טראנס, אבל בפנים הכי רגוע. השאלה אם לבילוי הזה יש משמעות ציונית או חתרנית היא רלוונטית ולא רלוונטית באותה מידה, כך שאין לה תשובה אחת." הן ממשכות לזמזום את הביצוע ההומוריסטי "תנקי ת'פח" של דני רובס לשיר הצרפתי "Ne Me Quite Pas".

נער בלבוש טניס הדוק מאוד, עם וסט-סוודר לבן מחויט למדי, משתלב היטב בקהל.

Z ביפנית

עתליה מוסקונה-לרמן, בת 23, ילדת רחובות, לומדת יפנית באוניברסיטת תל אביב. אמה היא הפובליציסטית בילי מוסקונה-לרמן, שטענה לאורח חיים מהפכני-פמיניסטי ולא מונוגמי.

היית אומרת שהדור אליו את משתייכת נורמטיבי מהוריו, נמצא יותר על הקרקע?

"אני מרגישה בעיקר את המורכבות של זה. בתור ילדה ששלחו אותה לחוות

– הורייך ניהלו אורח חיים מיוחד בזוג. "הזוגיות של ההורים שלי לא היתה הכי ברורה. בתור אדם בוגר אני תופסת את עצמי לפעמים ורואה איך יש לי הבלחות של רצון להיאחו. חזק חזק. באדם כלשהו, במקום, בהרגלים. אפילו שאני אדם בורק, שואל שאלות, יש מקומות שבהם אני רוצה רק שקט ותבנית מוכרת. משהו אחד שיהיה מובן מאליו, פשוט שם. בתור ילדה לא ראיתי אצל ההורים שלי את הכמיהה הזו. היום, כשהם מתבגרים, הם משתפרים קצת. אבל בעיקרון הקו המורגש במודע ולא במודע היה אי התקשרות לחפצים, למקום אחד, ובמובן מסוים גם למערכות יחסים. והיה להם בסיס רומה, כל אחד מהקצה שלו. אמא שלי אשת תקשורת, מנחה ועיתונאית. אבא שלי מגדל זיתים בנגב בחוות בורדים, ורופא שיניים".

– החרדות שלך הן מן תוצר לוואי של הפער בין ההווה לעבר? "לא. הן תוצר לוואי של העבר, שנוכח גם בהווה. לוואי של היחשפות מוקדמת מדי לעולם. של ייצור עצמאות מוכני, אוטומטי ולא טבעי אני מניחה, כתוצר של אינטראקציות עם החוץ בגיל לא מתאים, לצד איזשהו חוסר בחוויות מאזנות. לרוב הילדים לא היתה הזכות להיצמד לאמא מגיל אפס לכתבות ברסיה ובהורו. כמעט

שלא הייתי בבית ספר. הערך של המסלול הזה במילא היה מוטל בספק מבחינת הורי. הדבר היחיד המרכזי שהתערבו בו, חוץ מלספק אישורי היעדרות, היה להעביר אותי מבית ספר בראשון לציון, לבית ספר לאומנויות בתל אביב, כי ראו כמה סבלתי מזה שאני חייור שם. מן יצור כזה קטן ומוזר שלא הצבע שלו ולא הריח ולא המראה ולא הטקסטים שלו היו מובנים. לא למורה ולא לתלמידים. אז במה יש לי למרוד?"

– במה?

"תמיד יש במה למרוד, אפילו שההורים שלי ניסחו הצהרה די יפה של היררכיית ערכים בעולם. עם כל השיבושים והמחירים שברדך. כך או כך ראית העולם שלי מתנסחת ומתערכנת לעיתים די תכופות".

– הם ציפו שתחיי לפי אותם קווים?

"הם מצפים שאהיה שמחה. נקודה. כשאמא שלי רואה שאני נוקשה אל מול העולם, כלפי אנשים – אז יש לה מה להגיד".

– היית אומר שאת מונוגמית יותר מהם באופן מודגש? בלומר, בשבילך הנורמה של להיות עם בחור אחד קיימת עם או בלי קשר לעבר החיפוי?

"סמיי-היפ-בורגני זה יותר מדויק. בשלב זה של חיי, הנורמה היא מה שבחרתי לעצמי ותו לא. גם בתוך ההחלטה הזו, אם נחזור לתוצרים שהותירה בי תקופת הילדות וההתבגרות, יש מתח. יש צד שמושך להיות רגיל, שקט, בטוח. ויש צד לא פחות חזק שרוצה לשחק, לברוק, להתפרע, כמו בילדות. אני מתמודדת עם שני הקטבים

האלה יום יום. מול עצמי, ומול מי שמולי. וגם דואגת לשאול את עצמי הרבה שאלות."

- מה יחסך לדור ה-Z, איך את ממוקמת עצמך לעומתו?

"אני מרגישה קצת אלטרנטיבית בתוכי. אני מתמודדת עם המורכבות של החופש קצת סדר. למרות שסדר וביטחון נהיו ממש אובר-אסטימייטד. סיפרת לי על הערב שירה ציונית. יש שם היאחות באג'נדה, וניסיון התאחדות, התעצמות וחיפוש ביטחון בתוך קבוצה. אז כמיהה לקבוצה בטוח אין לי, בטח שלא עם אג'נדה אחת וזהה. אלא אם כן מדובר בקבוצה יוצרת. אז אם לחשוב על משהו שקשור לא רק אלי, אלא לאלמנט חיצוני שאני נותנת לעצמי להישען עליו, לעשות איתו תוכניות, לשאוב ממנו ביטחון, לתת לעצמי לדעת שהוא שם, זה יהיה אולי בן זוג. הערב שירה הציוני שלי יכול להיות זוגיות. אפילו יש לי פנטזיה על בית בכפר עם כלב וילד. באמת. אבל אל תגלה".

מולטי-Z

אליק קורפו הוא יועץ שיווקי המתמחה בלייף-סטייל באינטרנט, ומקים ומנכ"ל שותף ב-10click, אתר המתמחה בניית והנדסה חברתית לגופים שונים ברשת. אליק: "דור ה-Z מבחינתי הוא למעשה פיתוח של דור ה-M, M במובן של מולטי-טאסקינג ומוביליות. מולטי-טאסקינג זה אומר לגלוש לווט 2.0, לשלוח אס-אמ-אס, לעשות שיעורי בית, לגלוש ב'פייסבוק' וכו' ולעשות הכול תוך כדי, כולל סקס. לכן סקס לא מלהיב אותם כמשהו בפני עצמו כמו פעם. זה עדיין מלהיט, אבל רק כמישמה ממוזערת נוספת".

- הדור הזה שמרן יותר?

"כן. הם שומרים אמונים ליקריהם, המשפחה חשובה להם אפילו יותר מאצל דור ה-Y, לא כמשהו להיאחז בו אלא כנתון שיש לשמר

אותו בלי הסבר מיוחד - רק כי ככה נהוג. במערכות היחסים הם נורמטיביים מהצפוי, וזה שהסקס הוא פחות אישו לא מעיד על נאמנות קטנה יותר לבן הזוג, להפך".

- סמים?

"הם כמעט שלא מתמסטלים. אם כבר, זה מעניין אותם כעוד משימה, אחת מיני רבות שנפלה עליהם, ולא כחלק ממירוץ הישגי מיוחד. הם עוסקים בניהול חיהם, אפשר לומר, וישמחו לדעת על גאנג'ה, עם תחושה עמוקה שכבר היו שם, על אף שמעולם לא ממשניסו סמים. כלומר טבועה בהם המחשבה שעיקרה 'עשינו את זה כבר, מה הלאה'. גם מעצם אותה הידיעה המעורפלת שהגראס וחבריו שייכים לדורות הקודמים".

- אז אם יש משהו שהם חשים כלפיו טינה זה הדורות הקודמים?

"הדורות הקודמים מעניינים אותם כמו החטופים - אם מציגים להם את זה כאישו, אז זה אישו, לכשעצמו דבר לא מעניין אותם. אם כל דור השקיע בללמוד משהו את הדור הבא, הבייבי-בומוזר את ה-א וכך הלאה, ודאגו להם לתנאים טובים יותר, דור ה-Z גדל לרוב בתנאים מקסימליים מבחינת גירויים, כך שזה מתבטל, וגם מתבטלת וחסרה הדאגה הבלתי נמנעת למה שיבוא אחריהם".

- יש להם הרבה חברים?

"בהכרח. לפי מחקר שערכנו לכל נער Z ממוצע יש כ-80-100 אנשים אותם הוא מגדיר כחברים. והוא לא ציני, אלא באמת החברים שלו, ובמובן הזה הוא עובד לרוחב, על סמך אינטליגנציה רגשית מפותחת. הם לא משקרים לעצמם והם מטפחים מאוד את רשימת החברים, עושים בה שינויים ורוטציות תמידיים. אין משמעות למפגש ממש, כי יש את החברים שנמצאים שם בשבילם גם ככה. המושג של "לקבוע עם חבר אחר הצהריים" נהיה לחלוטין לא רלוונטי. לכן גם הפן המרדני הקלאסי של בני הנוער נשחק, כי אם לא קובעים כלום והחברים שם גם ככה, הרחף לצאת לפעולות מחאה דועך, ונשאר קיים רק ב'פייסבוק' ובקמפיינים שרצים ב'פייסבוק' ושדורשים בקושי הקלטה. מכל מקום הדעה שיביעו אנשי ה-Z תהיה חריפה אבל עד גבול מסוים, כל עוד השיחה מתחממת, כמו מין מועדון ויכוחים. המרד, אם בכלל, הוא מבני ומוכוון מטרה ארצית בת השגה. אולי כמו הקמפיין להחזרת החטופים, למרות ששוב מדובר לא במשהו ספונטני, אלא בקמפיין של משרד ARC אינטראקטיב שלא ניוזם כלל בידי דור ה-Z, ושדור ה-Z הגיב אליו בהצטרפות נלהבת אך מודעת".

- ומה לגבי מוזיקה ותחביבים?

"גם כאן אין עדריות, אלא עבודה

מיוריאל לזרוס, זמרת בלהקת סטרוברי ג'ם, בת

21: "אני חושבת שהדור הזה מאוד חזק. עברנו

הרבה והגענו למצב שאנחנו מסוגלים לספוג

הכול ולהגיב לכל מה שדורש מאיתנו תגובה.

אנחנו המיצוי. הבנו הכול".

- אם תהיה לו בחירה, דור ה-Z יעדיף השתתפות

בריאיטי על פני צבא?

"ריאיטי זה לא חובה ולא כפוי, אז אין טעם

להתנגד. מריאיטי אפשר בכל זאת לצאת

באמצע בקלות. דור ה-Z אוהב להתעסק בדברים

שהם רשות ולנסות לצאת מדברים שהם חובה"

מיוריאל לזרוס, סולנית סטרוברי ג'ם: "Z זה די אחרון לא? זה די סופי. לא יהיו יותר כתבות על דורות? לא יהיו יותר דורות?"

רוחבית ואנכית גם יחד. לכל אחד יש את הפייבוריטס שלו, הם מתויגים בעמוד שלו ב'פייסבוק' ולכן גם נשחק הצורך לדבר עליהם. השורה התחתונה היא כזאת: כשנער מדור ה-Z פותח את הפה לעולם לא תצפה את דבריו. הרבר האחרון שהוא ידבר עליו בהתלהבות זה התחביבים שלו, שוב מתוך אותה תפיסה של 'ראינו את זה כבר' או 'היינו בטרט הזה'. רדיוהד זאת למשל להקה מאוד אהובה עליהם, אך הידיעה שמבין לומר שהיא מוערצת נעוצה כבר בכל כך הרבה נערים, עד שלא דנים בה. דורות לפניהם כבר הצהירו על הערצתם ללהקה, וכבר מהסיבה הזאת אין טעם להתגאות בזה. באופן בלתי נמנע, קונספט ה'היינו שם' משנה את התחביבים עצמם, ולרוב מצמצם אותם לרמה אחידה של שיחה וקובע מה עביר ומה לא".

- אז אולי בכל זאת המשותף לבני הדור הזה הוא שהם חובבי אינטרנט?

"אינטרנט יהיה הרבר האחרון שילהיב אותם כקונספט. גם אם תשאל אותם על מולטי-טאסקינג זה לא משהו שהם בהכרח יתגאו בו על אף שהם אשפים בזה. זה דור כמעט בלתי ניתן לפיצוח שיווקי, בטח שלא פיצוח ורטיקלי כפי שחברות השיווק היו רגילות לו לגבי הדורות הקודמים, על תחביביהם הבנאליים והחיכה הטבעית למותגים מהפכניים".

Z עם תיירות

נמרוד פלשנברג, 18, הוא בוגר י"ב בתיכון הדמוקרטי הפתוח ביפו ומתכנן לנסוע לגרמניה לפגוש חברים.

נמרוד: "אני לא מצליח לקלוט את הדור שלי. אם זה דור ה-Z, אדרבה, אף פעם לא הצלחתי להבין את האנשים האלה. הרבר היחיד שאני יכול לעשות זה למקם אותם חברתית. לנערות בגילי יש אדישות כזאת שהיא מעבר לבינתי. הן קוליות כמובן, חלקן מאוור השרון, חלקן חיילות, מתלבשות נכון - אבל מעבר לזה אין לי איך לעכל אותן, וגם זאת הגדרה צולעת. גם את הלך הרוח שלהן אף פעם לא הבנתי. זו לא בדיוק אדישות".

- תן פרופיל לבנות שהלך לך איתן עד עכשיו...

"זרות, תיירות מעל לגילי. אני מקווה שבעוד שנה-שנתיים יתחילו להגיע לעיר קצת בנות בגילי מאזור השרון ואז לא ייאלץ ללכת עם תושבות חוץ מבוגרות ממני. את דור ה-Z אני פחות מעניין. אני לא מאמין בגילי. בתיכון לימדו אותי מורים כמעט בגילי, ישבתי בעצמי בוועדת הקבלה שלהם ואישרתי אותם. בגלל שכשסיימתי את התיכון היו בשכבה שלי חמישה תלמידים נוספים בלבד, נאלצתי מראש להתחבר עם גדולים וקטנים ממני, ומכאן הטריוויאליות שבעניין".

ה"בוביזמר". אליק קורפו יועץ שיווקי לצעירים: "סקס בפני עצמו כבר לא מלהיב את הדור כמו פעם. זה עדיין מלהיט, אבל רק כמשימה ממוזערת נוספת"

רון כהן, חיילת, משתתפת במופע השירה בציבור לצעירים "בוביזמר": "ראינו הכול בסך הכול בחיים, מבחינת סוגי בילויים. גם תל אביב לא מלהיבה אותנו מי יודע מה. היינו שם, ראינו אותה מכל הכיוונים".

שי מעוז, כלכלן, 25, משתתף ב"בוביזמר": "אנשים כאן לא שמרנים בכלל. לבוא ל'בוביזמר' זאת הצהרה סלקטיבית חזקה. ברור, תכל'ס, איזו אוכלוסייה תגיע לכאן. הסיכוי להכיר מישהו שהוא לא לרוחך נמוך. כולם כאן במפורש לא סנסציונים לעומת שכבות גיל אחרות. זה מן אי מהעכשוויות, קונכייה"

בת עשרים בגיל שישים, ולעומתו שרונה ודניאלה פיק, הבנות שלו, הן באופן טבעי הכי מונוגמיות, נערות רייכמן. זה לא מייצג בכלל. זה ממש מקרי שהן יותר נורמליות ממנו. אני יודעת שכל חבר שלי עושה משהו מטורף ומנסה להיות הכי קיצוני ומיוחד פי כמה, כל הזמן. אנחנו הכי לא שמרנים, לא בסקס ולא בכלל. לא עם המשפחה ולא בשום מקום."

- אז את מרשה לעצמך לפספס ארוחות משפחתיות?

"המשפחה שלי גרה בארה"ב. במקרה שלי, ההורים שלי הם יהודים שמאמינים בישוע. נוצרים לקחו מאז ומתמיד את ישוע כסמל ורדפו יהודים שלא רצו להסכים לנצרות, אבא שלי אומר שישוע היה יהודי ונשאר יהודי. אבי נולד למשפחה יהודית הכי אתאיסטית, ובגיל 18 הוא הגיע לארץ והי כסיני. במדבר מישהו הביא לו את הברית החדשה והוא התחיל להתעניין וללמוד. הוא חשב שהוא היחיד בארץ שמאמין באמת בישוע כיהודי, אבל אז גילה שיש עוד אנשים יהודים שמאמינים בזה, והתחתן עם אמי, שגם היא מאמינה. הם היו בכל זאת הרבה יותר שמרנים מאיתנו, ממני ומחברי."

- אבל לשנות דת ולגור במדבר זה המהלך הכי לא שמרני. לזוותר על כל כללי החברה. את חיה חיים הרבה יותר שמרניים.

"אפשר לראות את זה משני הכיוונים. אח של אבא שלי למשל הוא הומו שיצא מהארון בגיל 45 - זה שמרני! רק אז הוא הודיע לאימו ולאחיו, אבא שלי, שהוא גיי. ואבא שלי לקח את זה מאוד קשה - שמרנות לשמה. אנחנו ממש לא שמרנים. אם חיי הורי השתנו פעם ב-, חברים שלי נגיד יצאו מהארון בגיל 19 והתחתנו פעמיים עד גיל 30."

- ומה בכל זאת לגבי הדת? "גדלתי בתוך האמונה הישועית והפקתי ממנה הרבה. אני כותבת את כל השירים בלהקה וזה מתבטא מאוד בשירים שלי, אם כי הם לא באופן ישיר על ישוע. יש לי תנ"ך וברית חדשה ואני קוראת בהם קצת כל יום. אני לא מבשרת או מיסיונרית או משהו כזה. זה לא הנושא המרכזי בחיי כרגע."

הכול. אני לא רואה דורות קודמים שממש משתמשים בשכל שלהם באופן רומה לנו."

- זה דור אסקפיסטי פחות?

"הרור שלנו לא ממש צריך להתמודד עם דברים שבעבר מבוגרים אולי התמודדו איתם. נגיד הצבא - זה כל כך גדול על גיל 18 שזה כבר מגוחך. במדינות אחרות זה פחות מצחיק. אולי בגלל שזה כזה מגוחך, רבים מחברי פרשו מהצבא וקטעו את השירות פשוט כי הם לא היו מסוגלים, לא בגלל עצלות ולא בגלל אסקפיזם, אלא בעיקר כדי לעשות לצבא דווקא, כי זה חובה. בגדול, זה די סתירה, כי האנשים האלה עוברים דברים כל כך הרבה יותר קשים ביומיום שצבא נראה לעומתם טריוויאלי. אני עשיתי שירות צבאי מלא, בכל אופן."

- אם תהיה לו בחירה, דור ה-Z יעדיף השתתפות בריאליטי על פני צבא?

"ריאליטי זה לא חובה ולא כפוי, אז אין טעם להתנגד. מריאליטי אפשר בכל זאת לצאת באמצע בקלות. דור ה-Z אוהב להתעסק בדברים שהם רשות ולנסות לצאת מדברים שהם חובה."

- ומה לגבי שמרנות על רקע ההורים? "דור ה-Z לדעתי בכלל לא שמרני יותר מהוריו. צביקה פיק, למשל, זאת דוגמה לא בהכרח מאפיינת למישהו שיוצא עם

לנשיאות ארצות הברית. הפרויקט המרכזי שלו היה להקים מאפס את MyBo - הרשת החברתית של אובמה לגיוס תרומות קטנות.

עד היום גרפה הרשת לאובמה כמאה מיליון דולר, מה שאיפשר למועמד לוותר על מימון ציבורי. בעת שעבר מ'פייסבוק' לקמפיין אובמה היה יוז כמעט בלתי מוכר לחלוטין. המהלך שלו הלך לכאורה נגד דור ה-Y, דור העובדים קשה, אנשים שהעיקרון הבסיסי ביותר שלהם הוא: "לעולם אל תעזוב את הסטארט-אפ החם בעולם, במיוחד אם אתה אחד המפתחים שלו".

מיוריאל לזרוס, 21, זמרת-משוררת בלהקת סטרוברי ג'אם שבה היא חברה עם אחותה, ובתו של כומר של היהודים המשיחיים בתל אביב, טוענת שחיייה סוערים מאוד על אף שברור שהוריה עשו מהפכים משמעותיים יותר.

מיוריאל: "Z זה די אחרון לא? זה די סופי. לא יהיו יותר כתבות על דורות? לא יהיו יותר דורות? אני חושבת שהדור הזה הוא בכל אופן מאוד חזק. נקודה. הכי חזק שאני הכרתי מבחינה נפשית. עברנו הרבה והגענו למצב שאנחנו מסוגלים לספוג הכול ולהגיב לכל מה שדורש מאיתנו תגובה. אנחנו אולי דור היש תגובה. אנחנו המיצוי. הבנו

אתה מתכוון ללמוד משהו? "פילוסופיה. בא לי להתמחות בפילוסופיה של המוסר, מוסר חברתי לעומת מוסר אישי, אולי גם פסיכואנליזה. בכל אופן בטוח שלא פסיכולוגיה ולא משהו טכני כמו מנהל עסקים. אני חושב שהתקופה הנוכחית מסמלת אבסורד קיומי אבל זה לא נוגע לי כבוגר תיכון ולצורך העניין לא נוגע לי בכלל. אני מסכים לרעיון שיש כמה דרכים וזוויות להבין כל דבר."

- משהו על הזהות המינית שלך. "אני דמות מינית שיש לערער עליה."

- קשה לתייג אותך? "בניגוד אליך, וונהבי שמת להיות ברור ה-Z, רק אני יודע מה התיוג שלי. הגדרות מגדריות מכל מקום זה פאסה. עמוק בפנים אני אלפא-מייל, זכר אבל רק באופן ראשוני."

- מה מפריע לך בחיים? "עשיתי לאחרונה כמה אודישנים לפרסומות בטלוויזיה. בכולם המלהקות קראו את הטקסט של הדמות שאני לכאורה מדבר איתה באופן הכי אנמי ומנותק מאיך שאותה דמות אמורה להישמע. זה הציק לי."

Z חזק

אחד מהאנשים שמסמלים את דור ה-Z בארצות הברית הוא כריס יוו, ממייסדי 'פייסבוק'. לאחר שהקים את האתר בתחילת 2007 עם מארק צוקרברג, ביצע יוז מהלך חסר תקדים ועזב את החברה כדי לעבוד במשרה מלאה בקמפיין של ברק אובמה

6 זה זה. מורן שריר מזיע ביוגה

8 רשת א'. נמרוד קמר מציע את אמילי גולד במקומו

10 "פילוסופי". הכירו את חנות הבגדים היקרה בישראל. המוצר הזול ביותר: תחתונים ב-800 ש"ח. יוני רז פורטוגלי

18 דני בתוף. משהו מוזר קורה בארגון הנגנים עיל"ם. תחקיר. דפנה יודוביץ'

26 חוף דור. קבלו את דור הז' בישראל. נמרוד קמר טווה את ההתנהגות של הדור הבא

38 הגנדרנים - שבעה אנשים שנלחמו בחום הישראלי בפרוות ובחפתים. יוני רז פורטוגלי

46 נדל"ן מונו. מונו. מונו. אל מסרי, הפלסטיני העשיר ביותר, רוצה שקט. ארי ליבסקר

54 רץ כאיילה. העראק של יוסף גולד הוא זהב. נמרוד קמר

60 לאוצר? כושי רימון מחפש אוצרות. ארי ליבסקר

66 אילן שנהב, "אילנס", חושש ש"ארומה" תהפוך ל"קפולסקי". ארי ליבסקר

68 נועם יורן שותה סודה

עֵינֵינוּ

עמיר לב, זמר ומפיק מוזיקלי: "העובדה שמדובר בגוף פרטי עם הנהלה שלא מתחלפת, משרדים מפוארים ומשכורות כאלה - זה לא נשמע טוב. במיוחד כשרוב המוזיקאים בקושי סוגרים את החודש".

רויטל עמיר, יועצת המשפטית, עיל"ם: "כשאת יוצאת עם כתבה כזו, תחשבי טוב מה זה יכול לעשות לארגונים האלה. המטרה היא להכפיש, זה מקעקע את היסודות של הארגונים שקמו למען האמנים ושפועלים רק למען האמנים"

עמ' 16

תיקון: נתן בלייכנפלד מהחברה המפעילה את שירות הסלולר ג'וני מבקש להבהיר כי הוא בעל רקע בתכנות וירע במערכות מחשב.

עורכת יעל שחם עורך רועי צ'יקי ארד עורכת לשונית חלי גילי עיצוב כרם הלברכט מערכת דפנה יודוביץ', ארי ליבסקר, נמרוד קמר, יוני רז פורטוגלי, מורן שריר מפיקה גליה שפרינגר בצר שער כרם הלברכט מנהל ייצור עמי אוחנה מנהל הפקה סולי מור סריקות חנה קק מנהלת מודעות קרן בן עטר טל' 052-6682336 סמנכ"ל מסחרי דודיק כץ הדפסה כספים מבית גלובס בע"מ מו"ל גלובס פבלישר עיתונות (1983) בע"מ כתובת "פירמה" האצל 53 ראשון לציון 75706 טל' /פקס 03-5271886 דואר אלקטרוני firma@globes.co.il כל הזכויות שמורות לגלובס פבלישר עיתונות (1983) בע"מ הערות, הארות ומכתבים למערכת יתקבלו בשמחה המודעות באחריות המפרסמים בלבד